

Številka: 092-4/2010

Datum: 12.10.2010

**URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KOMUNICIRANJE**

Gp.ukom@gov.si

ZADEVA: Predlagam. vladi. si, predlog 1025: Ukinitve glasovanja

ZVEZA: Vaš dopis št. 092-185/2010/2 z dne 28.9.2010

Z zgoraj navedenim dopisom ste nam poslali predlog, ki je bil posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, in se glasi:

»Morda bi pa lahko uvedli parlamentarno glasovanje, da bi državljane vključili v glasovanje sprejemanja novih ukrepov/zakonov na državni ravni, ki jih predlagajo ministrice in ministri in bi tako povečali vključitev državljanov neposredno v samo urejanje države.«

Sprejemanje ukrepov/zakonov je v Republiki Sloveniji, tako kot v drugih državah s parlamentarno ureditvijo, urejeno z Ustavo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Ustava).

V drugem odstavku 3. člena Ustave je določeno:

»V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno.«

Iz navedene določbe izhaja, da ljudstvo, državljanke in državljani, izvajajo oblast na dva načina in sicer neposredno in preko izvoljenih predstavnikov ljudstva.

Neposredno se oblast izvaja na referendumu. Referendum je urejen z Ustavo (90.člen) in zakonom, ki ga sprejme Državni zbor z dvotretjinsko večino navzočih poslancev.

V 90.členu Ustave je določeno:

»Državni zbor lahko o vprašanjih, ki se urejajo z zakonom, razpiše referendum. Državni zbor je vezan na izid referenduma.

Državni zbor lahko razpiše referendum iz prejšnjega odstavka na svojo pobudo, mora pa ga razpisati, če to zahteva najmanj tretjina poslancev, državni svet ali štirideset tisoč volivcev.

Pravico glasovanja na referendumu imajo vsi državljani, ki imajo volilno pravico.

Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

Referendum se ureja z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.«

Navedena določba daje pravico štirideset tisoč državljanom, volivcem, da zahtevajo razpis referenduma o vprašanjih, ki se urejajo z zakonom, o katerih neposredno odločajo državljani na referendumu. Na ta način državljani neposredno izvajajo oblast, glasujejo o določenem zakonu.

Od njihove odločitve je odvisno ali bo določeni zakon veljal ali ne.

Posredno se oblast izvaja preko izvoljenih predstavnikov, poslancev v Državni zbor, ki izvaja zakonodajno oblast, to je sprejema zakone, s katerimi se določajo pravice in obveznosti državljanov ter drugih oseb (87.člen Ustave).

Državljanom je zagotovljeno tudi, da lahko na različne načine vplivajo na odločanje oziroma sprejem odločitve.

Državljeni, pet tisoč volivcev, ima zakonodajno iniciativo, ki jim je zagotovljena z Ustavo (88. člen Ustave), po kateri lahko predlagajo v sprejem Državnemu zboru predlog zakona.

Pravica do peticije, urejena v 45.členu Ustave, daje vsakemu državljanu pravico do vlaganja peticij in drugih pobud splošnega pomena.

Resolucija o normativni dejavnosti, ki jo je sprejel Državni zbor, določa smernice za sodelovanje organov, ki pripravljajo predpise s strokovno in z drugimi javnostmi. Med drugim daje minimalna priporočila organom, da omogočijo od 30 do 60 dni razpravo o predpisih v pripravi, v kateri lahko državljeni podajo svoja mnenja in pripombe. Ta priporočila so povzeta tudi v Poslovnik Vlade. Predlagatelj predpisa je dolžan pisno seznaniti javnost o upoštevanju prejetih mnenj in pripomb v 15 dneh po sprejemu predpisa ali po posredovanju predloga v nadaljnji postopek.

Dolžnost obveščanja javnosti o predpisih v pripravi, z namenom seznanitve in pridobitve morebitnih mnenj in pripomb, določajo tudi predpisi o dostopu do informacij javnega značaja.

Ne nazadnje tudi spletno orodje, po katerem je bil posredovan obravnavani predlog, je eden izmed načinov vplivanja na urejanje splošnih zadev in sprejem odločitev.

Iz vsega zgoraj povedanega izhaja, da je posredovani predlog že vključen v pravno ureditev v Republiki Sloveniji, res da ne v celoti. Državljeni neposredno odločajo o sprejemu ukrepov/zakonov samo na referendumu, o vseh drugih pa posredno preko svojih predstavnikov, poslancev, ki so jih izvolili v Državni zbor na volitvah.

Slovenska ureditev je primerljiva s ureditvami v drugih državah s parlamentarno demokracijo, zato po našem mnenju spremembe na normativni ravni niso potrebne, gotovo pa je mogoče pri posrednem odločanju z doslednejšim izvajanjem v praksi (omogočanje seznanitve javnosti in upoštevanje danih mnenj in predlogov državljanov na predpise v pripravi, sodelovanje poslancev z volivci, transparentno delovanje in drugo) zagotoviti večji vpliv državljanov na sprejete odločitve.

Dr. Janez Pogorelec
DIREKTOR